

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ щодо оптимізації мережі закладів вищої освіти в Україні

Цим відкритим листом Конференція трудового колективу Одеського національного морського університету (далі КТК ОНМУ) вважає за необхідне висловити позицію колективу щодо оптимізації мережі морських закладів вищої освіти в Україні.

КТК ОНМУ підтримує Стратегією розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки і згодна з тим, що для досягнення її стратегічних цілей необхідна «оптимізація мережі, укрупнення закладів вищої освіти, підтримка дослідницьких університетів».

23.01.2025 на зустрічі членів Вченої ради Одеського національного морського університету та Вченої ради Національного університету “Одеська морська академія” з представниками Міністерства освіти і науки України (далі МОНУ) було проголошено реорганізацію двох університетів шляхом приєднання Національного університету «Одеська морська академія» (далі НУОМА) до Одеського національного морського університету (далі ОНМУ).

Вважаємо, що таке рішення МОНУ було зрозумілим і підкріплюється об’єктивними показниками роботи ОНМУ як провідного багатогалузевого закладу освіти.

Забезпечуючи підготовку фахівців за 68 освітніми програмами, що належать до 6 галузей знань, ОНМУ готує кадровий склад для всіх секторів морської індустрії, а саме: морських та портових інженерів, менеджерів, логістів, юристів та інших фахівців морської галузі (3330 студентів), а також командний склад морських суден (1805 студентів).

Однак на зустрічі ректоратів ОНМУ та НУОМА 08.04.2025 з заступником міністра паном Михайлом Винницьким було проголошено інший спосіб реорганізації університетів, а саме, утворення Української державної морської академії та

приєднання до неї Національного університету «Одеська морська академія» та Одеського національного морського університету.

Делегати КТК ОНМУ звертають увагу, що у другому варіанті об'єднання є низка негативних факторів для морської освіти, що в подальшому може мати вплив на морську галузь в цілому.

З огляду на усталену світову практику морські академії входять до складу університетів або існують окремо у разі підготовки лише командного складу.

Для Одеського національного морського університету з'являється ризик втрати конкурентних позицій на світовому ринку освітніх послуг у зв'язку з появою нового невідомого бренду, у тому числі у системі пошуку партнерів для реалізації наукових та освітніх міжнародних проєктів на ресурсах Виконавчого агентства з питань європейської освіти та культури.

Крім того, приєднання до новоутвореного закладу морської освіти, який не має статусу «Національний», призведе до погіршення умов праці співробітників. Оскільки ОНМУ є національним закладом вищої освіти, на нього не розповсюджується обмеження в граничних нормах матеріального стимулювання відповідно до п. 4 наказу МОНУ від 26.09.2005 №557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ».

Також делегати КТК ОНМУ зазначають, що при приєднанні до новоутвореного закладу для морської освіти залишаються усі ті ризики, на які вже вказували раніше Голова профспілки робітників морського транспорту України Олег Григорюк, Одеський міський Голова Геннадій Труханов, Одеська обласна державна адміністрація, постійна комісія Одеської обласної ради з питань транспортно-комунікаційної інфраструктури, морегосподарського комплексу і цифрового розвитку.

Згідно з Морською доктриною України основними завданнями державної морської політики, у тому числі, є:

- «збереження і розвиток наукового та кадрового потенціалу всіх складових морської діяльності на рівні, що забезпечить ефективну реалізацію національних інтересів держави».
- «проведення економічно доцільної та екологічно безпечної

морегосподарської діяльності пов'язано з торговельним судноплавством, портовою діяльністю, суднобудуванням і судноремонтом».

Механізм реалізації цих завдань тісно пов'язаний із якісно налагодженою національною системою підготовки кадрового складу підприємств морської галузі.

ОНМУ має 95-річний досвід підготовки фахівців для морської галузі за трьома рівнями освіти, має докторантуру та дві Спеціалізовані вчені ради за трьома спеціальностями і керується в своїй роботі національними пріоритетами та цілями сталого розвитку галузі.

Саме тому КТК ОНМУ вважає, що у разі створення в Україні нового закладу морської освіти, до якого МОНУ у подальшому планує приєднати два національних університети, він повинен бути створений відповідно до статті 28 Закону України «Про вищу освіту» як Університет, тобто «багатогалузовий заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (у тому числі доктора філософії), проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність».

Конференція трудового колективу Одеського національного морського університету висловлює позицію усього колективу ОНМУ, що була проголошена на загальних зборах 11.04.2025 (протокол № 2)

Голова КТК ОНМУ,

д.т.н., професор

Анатолій КОНОПЛЬОВ

Міністерство освіти і науки України Кабінет Міністрів України

Питання практичної підготовки курсантів академії обговорено з керівниками кріїнгових компаній

10 квітня 2025 року в Національному університеті «Одеська морська академія» відбулася зустріч ректорату академії, директорів інститутів навігації, інженерії, автоматики та електромеханіки, начальника відділу практики та працевлаштування з представниками кріїнгових компаній України. У зустрічі взяли участь керівники та представники компаній MSC Crewing Services, V.Ships (Ukraine), Alpha Navigation, CMA Ships Ukraine, Marlow Navigation, Stargate Ukraine, Columbia Shipmanagement Ukraine, Eurocrew, ASP Crew Management, Uniteam Marine, Anglo-Eastern, Staff Centre, Epsilon Odessa, Ocean Link, а також представник Профспілки працівників морського транспорту України.

В.о. ректора академії професор Михайло Міусов ознайомив присутніх з інформацією про візит заступника Міністра освіти і науки України Михайла Вінницького до академії, зустрічі з ректоратами Національного університету «Одеська морська академія» та Одеського національного морського університету, присвячену питанням оптимізації мережі морських закладів вищої освіти. Планується створення нової юридичної особи, яка сконцентрує підготовку командних кадрів плавскладу на базі інститутів академії.

Крім того, було обговорено питання проведення випускної атестації 2025 року, можливість проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту за кордоном. Ця ініціатива успішно супроводжується Профспілкою працівників морського транспорту України. Однак на сьогоднішній день існує значна кількість організаційних складнощів для реалізації цього проекту, а часу

практично не залишилося. Учасники зустрічі погодилися, що випускникам для гарантованого завершення навчання, отримання диплома про закінчення академії та диплома на право зайняття командної посади на судні необхідно повернутися до України. Після проходження випускної атестації, за її підсумками у випускників буде можливість вступу на наступний освітній рівень (магістра для бакалаврів, бакалавра для професійного молодшого бакалавра) та запрошення компаніями для продовження практичної підготовки, у тому числі, стажування на командних посадах.

Було обговорено підсумки плавальної практики курсантів за 2024 рік та перспективи її проведення у 2025 році. Понад тисячу курсантів академії успішно пройшли практику за кордоном на судах понад ста компаній. В.о. ректора професор Михайло Міусов подякував партнерам за тісну співпрацю та підтримку академії. Учасники зустрічі висловили задоволення професійним обміном думок із питань навчання, практичної підготовки та працевлаштування курсантів академії.

Регістр судноплавства України

Шановні колеги!

Як ми вже повідомляли раніше, Словаччина надала Регістру судноплавства України повноваження на проведення оглядів суден внутрішнього плавання.

У продовження нашої спільної роботи перша словацька компанія – ARD Service – отримала визнання від Регістру судноплавства України. Компанія базується на судноверфі Slovenská plavba a prístavy – Lodenica у місті Братислава та спеціалізується на ремонті й переобладнанні суден.

Генеральний директор Регістру судноплавства України Сергій Гурський урочисто передав Сертифікат відповідності директору

компанії Сергію Бурковцю та директору судноверфі Юраю Мелеху. Під час закордонного відрядження також відбулася робоча нарада в Посольстві України в Словацькій Республіці. Метою зустрічі було налагодження ефективної співпраці, розширення мережі контактів і визначення шляхів підтримки з боку дипломатичної установи.

Висловлюємо щире подяку Надзвичайному і Повноважному Послу України в Словацькій Республіці пану Мирославу Кастрану за сприяння та підтримку.

Регістр судноплавства України і надалі приділятиме велику увагу питанням практичної євроінтеграції!

Запрошуємо на наш офіційний сайт, канал Телеграм та сторінку Фейсбук:

<https://shipregister.ua>

https://t.me/shipregister_ua

<https://www.facebook.com/shipregister.ua>

В Одесі домовились щодо злиття двох морських університетів

Ректорат університетів та заступник міністра обговорили деталі щодо об'єднання ВНЗ.

Про це повідомив ректор НУ «ОМА» Михайло Міусов на своїй сторінці в Facebook.

Так, у Національному університеті «Одеська морська академія» пройшла зустріч заступника міністра освіти і науки Михайла Винницького з членами ректоратів НУ «ОМА» та ОНМУ з питань

оптимізації мережі закладів вищої морської освіти України.

Ректор НУ «ОМА» Михайло Міусов розповів, що під час зустрічі досягнули консенсусу щодо необхідності створення в Одесі єдиного морського закладу вищої освіти.

«Також обговорили механізми, терміни об'єднання, визначення керівних органів учасників об'єднання та інші важливі для життєдіяльності обох університетів організаційні заходи, пов'язані зі створенням на базі двох університетів нової юридичної особи», – підкреслив ректор.

Нагадаємо, про об'єднання двох морських університетів Одеси стало відомо ще в січні 2025 року. Тоді розпорядження про підготовку до злиття підписав міністр освіти і науки Оксен Лісовий.

ПРМТУ взяла участь у III семінарі-колегіумі ХДМА

8 квітня відбувся III семінар-колегіум «Освіта заради майбутнього: забезпечення якості освіти – дієвий інструмент змін Херсонської державної морської академії в умовах правового режиму воєнного стану».

Метою заходу стало обговорення шляхів забезпечення якісної дистанційної освіти в умовах війни. Участь у заході взяли керівники освітніх закладів, викладачі, науковці, представники міжнародних проектів, а також здобувачі освіти.

У роботі семінару взяла участь і Профспілка робітників морського транспорту України, яка системно підтримує розвиток морської освіти та активно співпрацює з навчальними закладами. Представники ПРМТУ розповіли про партнерство з Херсонською

державною морською академією, зокрема про реалізацію спільного інвестиційного проєкту зі створення сучасного тренажерного комплексу. У рамках спільного інвестиційного проєкту Міжнародної ради морських роботодавців (ІМЕС) і ПРМТУ Херсонська державна морська академія отримала грант у розмірі \$2,2 млн. Було створено нові лабораторії, оновлено пожежний полігон, модернізовано водну станцію. На жаль, під час окупації Херсона росією все обладнання було або знищено, або вкрадено.

ПРМТУ продовжує активно підтримувати майбутніх моряків, реалізуючи спільні проєкти з міжнародними партнерами. Завдяки зусиллям ПРМТУ, та міжнародних судновласників, десятки курсантів морських навчальних закладів отримали можливість розвивати свої професійні навички.

За сприяння ПРМТУ та за підтримки ITF Seafarers' Trust 50 курсантів Херсонської державної морської академії пройшли навчання в Литовській морській академії, отримавши безцінний досвід міжнародної морської освіти. Ще 10 курсантів ХДМА навчаються на другому курсі.

У 2024 році 10 першокурсників ХДМА завдяки співпраці ПРМТУ з норвезьким судновласником Wilson також розпочали своє навчання в Литовській морській академії.

Окрему увагу під час виступу ПРМТУ приділила темі сучасних викликів і трансформацій, які відбуваються у світовому судноплавстві. Представники Профспілки наголосили на необхідності перегляду та оновлення освітніх програм відповідно до нових реалій і стратегічних напрямів розвитку галузі.

Зокрема, йшлося про впровадження підходів, заснованих на принципах сталого використання морських ресурсів задля економічного розвитку та збереження навколишнього середовища, та екологічної трансформації судноплавства через зниження шкідливих викидів, впровадження альтернативних джерел енергії та енергоефективних технологій.

Також Профспілка акцентувала на важливості цифровізації та автоматизації – як ключових факторів зміни профілю майбутніх

морських фахівців. В освітньому процесі має бути більше уваги до цифрових навігаційних систем, штучного інтелекту, хмарних сервісів, кібербезпеки та управління даними.

Ще один важливий напрям – сталий розвиток, що має стати базовим орієнтиром у підготовці фахівців. Йдеться не лише про екологічні аспекти, а й про соціальну відповідальність, права працівників та довгострокове бачення розвитку галузі.

ПРМТУ закликала ширше залучати стейкхолдерів – у тому числі роботодавців, профспілки та міжнародних партнерів – до формування змісту освітніх програм. Такий підхід сприятиме підготовці сучасних, конкурентоспроможних і свідомих фахівців, які зможуть ефективно працювати в умовах швидких змін на глобальному ринку морських перевезень.

https://mtwtu.org.ua/news/prmtu-vzala-ucast-u-iii-seminari-kolegiumi-hdma?fbclid=IwY2xjawJlb0JleHRuA2FlbQIxMAABHtD39niSeG01Q4vxad-2E46aSNuoix3Uiro2AwZ1gTlzzAI-_fjNNPgR0ePB_aem_T6ww2ep0NDvS9Pss7ok0rw
